

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 7ον - ΑΡΙΘΜ. 147

15 ΜΑΪΟΥ 1976

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

- Τό Οίκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί ἡ προπαρασκευή τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας..... 2

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ὁ Ἐπισκοπελιανός Καθεδρικός Ναός τῆς Οὐάσιγκτων τιμᾶ τόν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν..... 4
- Ἐκκλησις τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας πρὸς τόν λαόν τοῦ Λιβάνου..... 5
- Στοιχεῖα περὶ τῆς σερβικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τό τρέχον ἔτος..... 6

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Θεσαυροί τοῦ Ἀγίου Ὄρους. Δύο πρόσφατοι ἐκδόσεις... 7
- Τό 23ον Σεμινάριον Λειτουργικῶν Μελετῶν τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Ἀγίου Σεργίου Παρισίων..... 8

ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ

- "Τί ἡμποροῦν νά μᾶς προσφέρουν αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς;"..... 9

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....13

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
TÉLÉGR. ORTHODOXIA-GENÈVE * TÉL. (022) 58 16 29 * 37, CHEMIN DE CHAMBÉSY, 1292 CHAMBÉSY-GENÈVE, SUISSE

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει νά ἐνημερώη τοὺς ἀναγνώστας τῆς περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς ἀπόψεις τὰς ἐκφραζομένας εἰς τὰς δημοσιευομένας εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μέ ἀπλήν ἐνδειξιν τῆς προελεύσεως.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί ἡ προπαρασκευή τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Κατά τās μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης συγκεντρωθείσας εἰς τό ἐν Σαμπεζύ Γενεύης Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πληροφορίας, ἡ ὑπό τόν σεβ. Μητροπολίτην Γέροντα Χαλκηδόνο κ. Μελίτωνα πρὸς ὅλα τὰ Πατριαρχεῖα καί τās Αὐτοκεφάλους καί Αὐτονόμους Ἐκκλησίας Ἀποστολή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἰς τὴν ὁποίαν συμπεριλαμβάνονται ὁ σεβ. Μητροπολίτης Τρανουπόλεως κ. Δαμασκηνός, γραμματεὺς διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῆς Ἁγίας καί Μ. Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καί ὁ αἰδεσιμωλογιώτατος Μ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γεώργιος Τσέτσης, ὡς γραμματεὺς τῆς Ἀποστολῆς, συνεπλήρωσε μέχρι τοῦδε τās ἐπικοινωνίας καί διαβουλεύσεις αὐτῆς μετὰ τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας κ. Νικολάου, Ἀντιοχείας κ. Ἡλιοῦ (ἴδε "Ἐπίσκεψιν", ἄρ. 146), Ἱεροσολύμων κ. Βενεδίκτου, Μόσχας καί Πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ. Ποιμένος, τοῦ Καθολικοῦ Γεωργίας κ. Δαυὶδ καί τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Πολωνίας καί Τσεχοσλοβακίας ἐν συμμετοχῇ καί τῶν ἀρμοδίων ἱεραρχῶν καί ὀργάνων ἐπὶ τῶν διορθοδόξων ὑποθέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων. Ἡδη ἡ ἀποστολή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εὐρίσκεται εἰς Βελιγράδιον διὰ διαβουλεύσεις μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Σερβίας κ. Γερμανοῦ.

Πάντοτε κατὰ τās ὑπαρχούσας πληροφορίας, αἱ μέχρι τοῦδε ἐπικοινωνίαι καί διαβουλεύσεις μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὑπῆρξαν οἰκοδομητικαὶ καί θετικαί, κατὰ δέ τās σχετικὰς συζητήσεις ἐπεκράτησε συμφωνία:

- α) Ὡς πρὸς τὴν σύγκλησιν τό ταχύτερον δυνατὸν τῆς Ἁγίας καί Μ. Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας
- β) ὡς πρὸς τὴν βραχεῖαν διάρκειαν τῆς Συνόδου ταύτης
- γ) ὡς πρὸς τό ὅτι ἡ Σύνοδος αὕτη θά ἔδει νά ἀσχοληθῇ μὲ θέματα φλέγοντα καί ἐπείγοντα ἀφορῶντα εἰς τόν τρέχοντα ἐκκλη-

σιαστικόν βίον τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί εἰς τὰ προβλήματα τοῦ Ἱ. Κλήρου καί τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος· καί

δ) ὡς πρός τό ὅτι ἡ Σύνοδος αὕτη θά ἔδει νά ἐπισκοπήσῃ τήν μέχρι τοῦδε πορείαν τῶν σχέσεων καί τῶν διαλόγων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετά τῶν ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί μετά τῆς ἐν γένει Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καί, κατόπιν τῆς προσηκούσης ἀξιολογήσεως τούτων, διαχαράξῃ ἐνιαίαν ὀρθόδοξον γραμμήν ὡς πρός τό θέμα τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος.

Συμπληρωματικά πληροφορία ἀναφέρουν, ὅτι ἡ Ἀντιπροσωπεΐα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγένετο πανταχοῦ δεκτὴ μετ' ἐκδηλώσεων σεβασμοῦ καί τιμῆς καί ὅτι αἱ κατά τόπους Ἁγίαι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι μετ' ἰδιαιτέρως ἐκτιμήσεως ἀνεγνώρισαν τήν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀναληφθεῖσαν νέαν ταύτην πρωτοβουλίαν πρός προώθησιν τῆς ἱερᾶς ὑποθέσεως τῆς συγκλήσεως τό ταχύτερον δυνατόν τῆς Ἁγίας καί Μ. Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς καί πρός προπαρασκευὴν αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει πλέον ἐμπραγμάτων καί συγκεκριμένων προϋποθέσεων.

Αἱ κατά τὰς μέχρι τοῦδε διαβουλεύσεις διαγραφεῖσαι προοπτικά - πάντοτε κατά τὰς συγκεντρωθείσας εἰς τό Κέντρον τοῦτο πληροφορίας - δεικνύουν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία θά ἔχη κατά τό προσεχές φθινόπωρον τήν Α' Προσυνοδικήν Πανορθόδοξον αὐτῆς Διάσκεψιν κατά πᾶσαν πιθανότητα εἰς τό ἐν Σαμπεζύ τῆς Γενεύης Κέντρον, κατά τήν ὁποίαν καί, ἐν συμπεράσματι τῶν διαβουλεύσεων τούτων, θά ληφθοῦν πανορθόδοξοι ἀποφάσεις :

1. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν θεμάτων, μέ τὰ ὁποῖα θά ἀσχοληθῇ ἡ Σύνοδος αὕτη.

2. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μεθόδου, ἡ ὁποία, βάσει τῶν προηγουμένων πανορθόδοξων ἀποφάσεων, θά ἀκόλουθηθῇ διὰ τήν προπαρασκευὴν τῶν θεμάτων τούτων.

Τό ἐξαιρετικῆς εὐχάριστον γεγονός εἰς τήν ὅλην ταύτην ὑπόθεσιν τῶν ὀρθοδόξων διαβουλεύσεων εἶναι ὅτι ὑπάρχει μία διαπίστωσις ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἀποφασιστικότητος αὐτῆς νά δώσῃ μίαν νέαν μαρτυρίαν τῆς ἑαυτῆς ἐνότητος δι' ἑαυτήν καί ἐξ ἑαυτῆς διὰ τήν χριστιανικὴν ἐνότητα, ἀπὸ ταύτης δέ διὰ τήν ὑπηρεσίαν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου ἀνεξαρτήτως χριστιανικῆς ὁμο-

λογίας, θρησκείας καί πεποιθήσεων, πρὸς τὸν μόνον σκοπὸν ὅπως ἡ Ὁρθοδοξία ἀκολουθήσῃ τὸν Παῦλον καί γίνῃ "τά πάντα τοῖς πᾶσι ἵνα πάντως τινὰς σώσῃ" εἰς τὴν ὅλην δομὴν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν τῷ μεταξύ αἱ διαβουλεύσεις συνεχίζονται. Κατὰ τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τῆς "Ἐπισκέψεως", μετὰ τὰς διαβουλεύσεις εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Σερβίας θὰ ἀκολουθήσουν διαβουλεύσεις εἰς Βουκουρέστιον μετὰ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας, εἰς Σόφειαν μετὰ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Βουλγαρίας, ἐν συνεχείᾳ δέ μετὰ τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τῆς Κύπρου καί τῆς Ἑλλάδος καί, ἐν τέλει μετὰ τῆς Αὐτονομῆς Ἐκκλησίας τῆς Φιλλανδίας.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

Ὁ Ἐπισκοπελιανὸς Καθεδρικός Ναὸς τῆς Οὐάσιγκτων τιμᾷ τὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν.

Ὁ Ἐπισκοπελιανὸς Καθεδρικός Ναὸς τῆς Οὐάσιγκτων ἐτίμησε τὴν μνήμην τοῦ ἀειδήμου Πατριάρχου Ἀθηναγόρου διὰ τῆς ἀφιερώσεως εἰς αὐτὸν ἐνὸς εἰκονογραφημένου παραθύρου αὐτοῦ. Τοῦτο εὐρίσκεται εἰς τὸ βόρειον κλιῖτος τοῦ Ἱ. Ναοῦ, ἀκριβῶς ἄνωθεν τῆς βορείας θύρας, ἐπεικονίζει δέ τὴν "Δέησιν" κατ'ἀναπαράστασιν παρομοίας εἰκόνας τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῆς Ἀγίας Σοφίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὸ κατώτερον μέρος τῆς εἰκόνας εὐρίσκονται ἐξωγραφισμένοι οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς καὶ ὁ Ἅγιος Δημήτριος, εἰς τὸ πλαίσιον δέ ἀναγινώσκει τις εἰς τὴν ἀγγλικὴν τὴν ἐπιγραφὴν: "Πρὸς δόξαν Θεοῦ - Ἀθηναγόρας Α', 1886-1972 - Οἰκουμενικός Πατριάρχης".

Εἰς τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἀφιερώματος, γενομένων τὸ Σάββατον, 20 Μαρτίου ἐ.ἔ., ὁ ἐκπροσωπῶν τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Δημήτριον Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀμφιπόλεως κ. Σίλας διεβίβασε τὰς εὐχαριστίας τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ

Πατριάρχου διὰ τὴν πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ δὴ καὶ πρὸς τὸν ἀείμνηστον προκάτοχον αὐτοῦ Ἀθηναγόραν Α΄ προσγενομένην τιμὴν, ὅστις, ὡς εἶπεν, ἐχάραξε τὴν γραμμὴν τῆς ἐνότητος καὶ ἔδειξεν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὴν σημασίαν τοῦ Οἴκουμενικοῦ διαλόγου.

(Ὀρθόδοξος Παρατηρητής)

Ἐκκλησις τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας πρὸς τὸν λαὸν τοῦ Λιβάνου.

Ἐπ'εὐκαιρία τοῦ Πάσχα ἡ Α.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἡλίας, ἱερουργῶν εἰς τὸν ἑλληνορθόδοξον καθεδρικὸν ναὸν τῆς Δαμασκοῦ, ἀνεφέρθη εἰς τὴν λιβανικὴν κρίσιν καὶ παρώτρυνε τοὺς λιβανούς "νά θέσουν τέρμα εἰς τὴν αἱματοχυσίαν καὶ εἰς τὴν τραγωδίαν, τὴν ὁποίαν ζῆ ὁ Λίβανος". Ὁμιλῶν περὶ τῆς σημασίας τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀγάπης ὁ Πατριάρχης εἶπε: "Ἡ ζωὴ εἶναι μία συνεχῆ πρόοδος καὶ μία σειρά μεταμορφώσεων εἰς τὸν κόσμον τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἡ ἐλευθερία δὲν εἶναι δυνατὴ χωρὶς τὴν δύναμιν τῆς μεταμορφώσεως καὶ τῆς ἀγάπης καὶ ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι δυνατὴ χωρὶς τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἡ δικαιοσύνη δὲν εἶναι δικαιοσύνη ἐφ'ὅσον ἀπολιθώνεται μέσα εἰς σχήματα, τὰ ὁποῖα ἀποκλείουν τὸ ἔλεος καὶ τὴν τρυφερότητα".

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ὠμίλησεν ἐπίσης εἰς Βυρητόν, ἐπ'εὐκαιρία τοῦ Πάσχα, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγ. Νικολάου τοῦ Achrafieh καὶ ὁ σεβ. Ghofail Salibi, ἑλληνορθόδοξος Βοηθὸς ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι "μαζὶ μὲ τὸν ἀναστάντα Χριστὸν θά ἀναστῆ ἐκ τοῦ τάφου ἓνας νέος Λίβανος, ἓνας νέος ἄνθρωπος καὶ μία νέα γῆ, εἰς τὴν ὁποίαν θά βασιλεύσῃ ἡ εἰρήνη, ἡ ἀγάπη, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀδελφότης".

Στοιχεῖα περί τῆς σερβικῆς Ἐκκλησίας κατά τό τρέχον ἔτος.

Τό προσφάτως κυκλοφορήσαν Ἡμερολόγιον τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας διά τό 1976 δίδει, ἐν σχέσει πρὸς τήν Ἐκκλησίαν ταύτην, τὰ ἀκόλουθα στοιχεῖα: 28 ἐπισκοπαί, ἐξ ὧν 21 εἰς τήν Γιουγκοσλαύιαν, 3 εἰς τήν Δυτικὴν καί Κεντρικὴν Εὐρώπην (ἐδρεύουσαι εἰς Βουδαπέστην, Τιμισοάραν Ρουμανίας καί Λονδίνον), 3 εἰς τήν Β. Ἀμερικὴν καί τόν Καναδᾶν, 1 εἰς τήν Αὐστραλίαν καί Ν. Ζηλανδίαν. 4 θεολογικαὶ Σχολαί : Βελιγραδίου (125 σπουδασταί), Πριζρέν (105), Σρέμσκι Καρλοβίτσι (100) Κρά (110). Αἱ ἀνώτεραι σπουδαί παρέχονται εἰς τήν Σχολὴν τοῦ Βελιγραδίου. Λειτουργεῖ ἐπίσης ἡ μοναστικὴ Σχολὴ τοῦ Ὄστρόγ (12 σπουδασταί). Κατά τήν περίοδον 1974-75 ἔγιναν 78 χειροτονίαι ἱερέων, ὁ ἀριθμὸς ὅμως οὗτος δέν ἐπαρκεῖ διά τήν κάλυψιν τῶν εἰς ἱερεῖς ἀναγκῶν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐνοριῶν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας διαθέτει ἐπίσης σήμερον ἐν λειτουργίᾳ 158 μοναστήρια ἐπηνδρωμένα μέ 278 μοναχοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους θά πρέπει νά προστεθοῦν καί μερικοὶ ἀκόμη ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς ἐπισκοπὰς καί τὰς θεολογικὰς Σχολὰς, ὡς καί οἱ Σέρβοι μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

ΟΡΘΟΔΟΣΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Θησαυροί τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Δύο πρόσφατοι ἐκδόσεις.

Εἶναι γνωστός ὁ πλοῦτος τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἰς ἀντικείμενα μεγάλης καλλιτεχνικῆς, πνευματικῆς καί ἱστορικῆς ἀξίας, ἀναγόμενα κατὰ τό πλεῖστον εἰς τό λαμπρόν βυζαντινόν παρελθόν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἀπό τούτους σωρευμένους θησαυρούς, τό Πατριαρχικόν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, ἰδρυθέν τήν 6 Ἀπριλίου 1965 διὰ πατριαρχικοῦ τόμου, ἔθεσεν ὡς σκοπόν του νά μελετήσῃ ἰδίως τά πολυτιμότερα χειρόγραφα. Πρό ἕξ ἐτῶν τό Ἰδρυμα εἶχεν ἀναγγεῖλει τήν ἐκδοσιν τεσσάρων τόμων ἀφιερωμένων εἰς τά εἰκονογραφημένα χειρόγραφα, ἐκδοσιν τῆς ὁποίας ἤδη ἐκυκλοφόρησαν οἱ δύο πρῶτοι τόμοι. Πρόκειται διὰ μίαν πράγματι λαμπράν ἐργασίαν, γενομένην ὑπό τήν ἐποπτεῖαν τῶν καθηγητῶν κ.κ. Στυλιανοῦ Πελεκανίδου καί Παναγιώτου Χρήστου, τῆς κας Χρυσῆς Μαυροπούλου-Τσοῦμη καί τοῦ κ. Σωτηρίου Καδά. Ἡ ἐκδοσις εἶναι ἔργον τῆς "Ἐκδοτικῆς Ἀθηνῶν" (τό 1973 ἐξεδόθη ὁ Α' τόμος καί τό 1975 ὁ Β') , φέρεται δέ ὑπό τόν γενικόν τίτλον: "Οἱ θησαυροί τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Σειρά Α'. Εἰκονογραφημένα Χειρόγραφα. Παραστάσεις, ἐπίτιτλα, ἀρχικά γράμματα". Εἰς τόν τόμον Α' περιελήφθησαν χειρόγραφα ἀπό τὰς μονάς: Πρωτάτου, Διονυσίου, Κουτλουμουσίου, Ξηροποτάμου, Γρηγορίου. Εἰς τόν τόμον Β' χειρόγραφα ἀπό τὰς μονάς: Ἰβήρων, Ἁγίου Παντελεήμονος, Ἐσφιγμένου, Χιλανδαρίου. Οἱ τόμοι σύγκεινται ἀντιστοίχως ἐκ 496 καί 415 μεγάλων σελίδων, περιέχουν δέ 498 καί 443 ἐγχρώμους φωτογραφίας (μέ αὐξοντα ἀριθμόν) ὀφειλομένας ὡς πρός μέν τήν καλλιτεχνικήν παρουσίαν εἰς τήν Δίδα Χρυσήν Δασκαλοπούλου, ὡς πρός δέ τήν φωτογραφίαν εἰς τόν κ. Μάκην Σκιαδαρέσην. Ἀπό τά χειρόγραφα, τῶν ὁποίων ἐγίνε χρῆσις, διακρίνονται κυρίως, τόσον διὰ τόν ἀριθμόν ὅσον καί τήν ποιότητα τῶν ἐγχρώμων παραστάσεων, τά "Εὐαγγελιστάρια" τά "Τετραβάγγελα" καί αἱ Λειτουργίαι.

Ἐπ'εὐκαιρία τῆς ὡς ἄνω ἐκδόσεως ἐνδιαφέρον παρουσιάζει νά μνημονευθῆ καί ἡ προσφάτως κυκλοφορηθεῖσα γαλλικὴ ἐκδοσις τοῦ πολυτίμου εἰς τὴν γερμανικὴν ἔργου τοῦ Paul Huber, Εἰκόν καί Μή-
νυμα. Εἰκόνες βυζαντινῶν χειρογράφων μέ θέματα ἐκ τῆς Παλαιᾶς
καί τῆς Καινῆς Διαθήκης (= Image et Message. Miniatures byzanti-
nes de l'Ancien et du Nouveau Testament), Ζυρίχη καί Freiburg i
Br., Ἄτλαντις 1975, σελ. 211 μέ 230 εἰκόνας, ἐκ τῶν ὁποίων 56
ἐγχρωμοί. Πρόκειται δι'ἓνα ἔργον, τό ὁποῖον, πλὴν τοῦ καθαρῶς
καλλιτεχνικοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος, ἀντλεῖ τὴν κυρίαν ἀξίαν του ἐκ
τῆς ἀναλύσεως τῆς θεολογικῆς σημασίας τῶν βυζαντινῶν εἰκόνων,
τοῦ μεταφυσικοῦ καί θείου μηνύματός των.

- Τό 23ον Σεμινάριον Λειτουργικῶν Μελετῶν τοῦ Ἰνστιτούτου
τοῦ Ἁγίου Σεργίου Παρισίων.

Μεταξύ Δευτέρας, 28 Ἰουνίου, καί Πέμπτης, 1 Ἰουλίου
1976, θά λάβῃ χώραν εἰς τό Ἰνστιτούτον Ὁρθοδόξου θεολογίας
τοῦ Ἁγίου Σεργίου Παρισίων τό 23ον Σεμινάριον Λειτουργικῶν Με-
λετῶν τοῦ Ἰνστιτούτου μέ τό γενικόν θέμα: "Ἡ λειτουργικὴ Κοι-
νότης καί οἱ διαφορετικοί ρόλοι ἐντός αὐτῆς". Τό πρόγραμμα τῶν
ἐργασιῶν τοῦ Σεμιναρίου περιέχει τὰς ἀκολούθους ἀνακοινώσεις :

1. Καθ. Allmen : Ἡ λειτουργία τῆς Μεταρρυθμίσεως ἔχει χαρακτῆ-
ρα ἰδιαιτέρως κληρικόν;
2. Κωνστ. Ἀνδρόνικωφ: Κοινότης καί Σῶμα
Χριστοῦ, Ταυτότης ἢ διαφορά;
3. π. Μιχ. Arranz, sj , Οἱ ρόλοι
ἐντός τῆς λειτουργικῆς κοινότητος κατὰ τὴν "Διαθήκην τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ".
4. π. Βερνάρδου Botte, osb, Ὁ ρόλος τῆς
κοινότητος εἰς τὴν "Ἀποστολικὴν παράδοσιν" τοῦ Ἁγίου Ἰππολύ-
του.
5. Καθ. "Ενε Braniste, Ἡ λειτουργικὴ κοινότης εἰς τό πλαί-
σιον τῶν Ἀποστολικῶν Κανόνων.
6. π. Ἐρρίκου Cazelles, pss, Ἡ
λειτουργικὴ κοινότης εἰς τὴν παλαιάν Διαθήκην καί ὁ ρόλος ὠρισμέ-
νων ἐκ τῶν μελῶν τῆς.
7. π. Ed. Cothenet, "Θεῖα καί γήινη λειτουρ-
γία κατὰ τὴν Ἀποκάλυψιν".
8. π. Ἐρ. Εἰρηναίου Dalmars, op., Δο-
μὴ καί κατανομή ρόλων εἰς τὴν κοπτικὴν λειτουργικὴν κοινότητα.
9. π. Π.-Μ. Gy, op., Ἡ ὁρολογία τῆς κοινότητος.
10. Πρωθιερέως
Σεργίου Heitz, Ἡ λειτουργικὴ κοινότης σήμερον. Μερικαὶ σκέψεις.

11. Πρωθιερέως Ἀλεξίου Κνιάζεφ, Ὁ ρόλος τοῦ διακόνου εἰς τὴν βυζαντινὴν λειτουργικὴν κοινότητα. 12. Καθ. Νικ. Κουλουζίν, Οἱ λειτουργικοὶ ρόλοι ἐντὸς τῆς Κοινότητος κατὰ τὴν θεολογίαν τοῦ π. Νικ. Ἀθανάσιεφ. 13. Σεβ. Ἐπισκόπου Χερσονήσου Πέτρου, Ἡ λειτουργία καὶ ἡ θέσις τοῦ Διακόνου κατὰ τὸν Κανόνα 18 τῆς Νικαίας. 14. Πρωθιερέως Ἠλία Melia, Ἱερατικὸν καὶ ποιμαντικὸν λειτούργημα τοῦ ἱερουργοῦντος. 15. π. Burckhard Neuheuser, osb, Ἡ σχέσις μεταξύ ἱερέως καὶ πιστῶν εἰς τὰς λειτουργίας τῶν Πίου Ε' καὶ Παύλου Στ'. 16. π. Jordi Pinell, osb, Τὰ ἀξιώματα εἰς τὴν λειτουργικὴν κοινότητα κατὰ τὴν ἰσπανικὴν παράδοσιν. 17. π. Ἀθανασίου Renoux, osb, Τὰ ἀξιώματα τῆς λατρείας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ κατὰ τοὺς Δ' καὶ Ε' αἰῶνας. 18. π. Ἀχιλλεύς Triacca, Ἡ συμμετοχὴ τῆς Κοινότητος εἰς τὰς ἀμβοσιανὰς εὐχολογικὰς πηγὰς. 19. Καθ. Νικ. Οὐσπένσκυ, Συμμετοχὴ τῶν πιστῶν εἰς τὴν ρωσικὴν λειτουργικὴν ἱστορίαν ἕως τὸν Μ. Πέτρον. 20. π. Κυρίλλου Vogel Ἡ εἰς πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ ἱερουργοῦ ὡς προϋπόθεσις τῆς εὐχαριστιακῆς τελετῆς. 21. π. Χριστοφόρου Walter, sj, Ὁ ἱερουργὼν ἐπίσκοπος εἰς τὴν βυζαντινὴν εἰκονογραφίαν. 22. Πάστορος Gaston Westphal, Ρόλος καὶ περιορισμοὶ τῆς ποιμαντικῆς ἐκχωρήσεως εἰς λαϊκοὺς διὰ τὴν τελετὴν τῆς εὐχαριστίας εἰς τὰς προτεσταντικὰς ἐκκλησίας τῆς Μεταρρυθμίσεως.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ

- "Τί ἢμποροῦν νά μᾶς προσφέρουν αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς;" (Μία δυτικὴ ἀποτίμησις τῆς σημασίας τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τὸν σημερινόν χριστιανισμόν).

Εἶναι γνωστόν πόσον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει δι' ἡμᾶς τοὺς ἰδίους ἢ ἀποτίμησις τὴν ὁποίαν τρίτα πρόσωπα ἐπιχειροῦν ὡς πρὸς τὸν ἑαυτὸν μᾶς προσπαθώντας νά διεισδύσουν - ὅσον εἶναι εἰς αὐτὰ δυνατόν - εἰς τὸν ἰδιότυπον ψυχικόν καὶ πνευματικόν κόσμον μᾶς. Ἡ αὐτογνωσία αὐτή, πολὺτιμος πάντοτε, ἀποκτᾷ μίαν ηὔξημένην σημασίαν εἰς τὰ πλαίσια τῆς καλουμένης "οἰκουμενικῆς κινήσεως", ἐφ' ὅσον ἡ κίνησις αὐτή, πέραν τῆς ἐπιλύσεως τῶν θεολογικῶν διαφορῶν αἱ ὁποῖαι χωρίζουν σήμερον τὰς χριστιανικὰς ἐκκλησίας, ἀποβλέπει εἰς ὄχι ἀμελητέαν ἔκτασιν καὶ εἰς τὴν βαθυτέραν ἐκείνην προσέγγισιν τῶν ψυχῶν, χωρὶς τὴν ὁποίαν δέν εἶναι νοητὴ ὡς βίωμα καὶ κοινωνία ἡ ἐνότης τῶν χριστιανῶν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ "Ἐπίσκεψις" δημοσιεύει σήμερον ἀπόσπασμα κηρύγματος, τό ὁποῖον ἐξεφωνήθη, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας

τῆς Προσευχῆς, ὑπό τοῦ (ρωμαιοκαθολικοῦ) θεολόγου κ. Ernst Chr. Suttner καί ἐδημοσιεύθη εἰς τό ὑπ' ἄρ. XXXI/1976/2 τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ Der christliche Osten. Ὁ συντάκτης του, ἀφίνων κατά μέρος τὰ θεολογικά σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἐμποδίζουν τὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς καί τῆς Δύσεως νά προχωρήσουν εἰς μίαν τελείαν κανονικήν ἔνωσιν, θέτει ὡς βάσιν τῆς ἀναπτύξεώς του τήν διαπίστωσιν ὅτι, "ἐπειδή ἡ ἐξέλιξις τῶν Ἀνατολικῶν καί τῶν Δυτικῶν Ἐκκλησιῶν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἐπροχώρησε χωριστά καί ὡς ἐκ τούτου διαφορετικά ὑπῆρξαν καί τὰ σημεῖα τῆς ἐκκινήσεως ἐκάστης, θά ἠδύναντο αἱ Ἐκκλησίαι αὐταί νά ἀλληλοσυμπληρωθοῦν διά τῆς ἀμοιβαίας ἀνταλλαγῆς "ἰδεῶν καί ἐμπειριῶν" θά ἠδύναντο δηλ. "νά δείξουν ἡ μία εἰς τήν ἄλλην τί συνέλαβαν ἀπό τήν θείαν ἀλήθειαν καί ἐκάστη ἀπό αὐτάς θά ἠδύνατο νά συμπληρώσῃ τήν ἰδικήν της σύλληψιν μέ ἐκεῖνο τό ὁποῖον εἰς τήν ἄλλην παράδοσιν κατενοήθη μέ ἐνάργειαν, ἐνῶ εἰς τήν ἰδικήν της παρέμεινεν ἀφανές". Ὡς σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Δύσεως, καί εἰδικώτερον ἡ ρωμαιοκαθολική, θά ἠδύναντο νά μαθητεύσουν εἰς τόν πλοῦτον καί τήν θρησκευτικήν ἐμπειρίαν τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, δηλ. τῆς Ὀρθοδοξίας, ὁ συντάκτης τῆς ὁμιλίας ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα :

" 1. Ὄταν ἡμεῖς οἱ Καθολικοί ἐορτάζωμεν τήν Εὐχαριστίαν, ἡ προσοχή μας κατευθύνεται πρωτίστως πρός τόν Μυστικόν Δεῖπνον, τόν ὁποῖον ὁ Ἰησοῦς ἐώρτασε μέ τούς μαθητάς του τό ἑσπέρας πού προηγήθη τοῦ Πάθους του. Αὐτό τό ἀπέριττο, ἅγιο δεῖπνον θέλομεν νά ἐπαναλάβωμεν. Εἰς πολλούς ἀπό ἡμᾶς φαίνεται ὅτι δέν ἀρμόζει μία ὑπερβολική μεγαλοπρέπεια τῆς Λειτουργίας κατά τόν ἐορτασμόν αὐτόν, ἐφ' ὅσον οὔτε καί ὁ Ἰησοῦς εἰς τήν περίστασιν ἐκείνην εἶχε κάμει χρῆσιν παρομοίας μεγαλοπρεπείας, ἀλλά ἐκάθησε μέ τούς καθητάς του εἰς μίαν ἀπλήν στρογγύλην τράπεζαν. Ὁ Ἰησοῦς, κατά τόν Μυστικόν Δεῖπνον, ἄφησε τούς Ἀποστόλους νά βιώσουν τό συναίσθημα τῆς μυστικῆς ἀσφαλείας τό ὁποῖον ἀναπτύσσεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί ἰστάμεθα κοντά, ὡς ἀδελφοί, ὁ ἓνας εἰς τόν ἄλλον καί ὅτι ὁ Διδάσκαλος ὁ ἴδιος εὐρίσκεται ἀνάμεσά μας.

Βεβαίως εἶναι ὀρθόν νά ἐορτάζωμεν τήν Εὐχαριστίαν ἔτσι, ὥστε κάθε φοράν κάτι πάντοτε νά αἰσθανώμεθα ἀπό ἐκεῖνο, τό ὁποῖον ἠμπόρεσαν οἱ Μαθηταί νά συλλάβουν ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐώρτασε μαζί τους τόν Μυστικόν Δεῖπνον. Παρ' ὅλα αὐτά, δέν πρέπει νά παραβλέπωμεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς μέ τόν Μυστικόν Δεῖπνον δέν ἐώρτασε μόνον τόν ἀποχαιρετισμόν του ἀπό αὐτούς, ἀλλά, συγχρόνως, καί μίαν νέαν ἀπαρχήν. Εἰς τὰ Κηρύγματά του συχνά παρωμοίασε τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ μέ ἓνα Δεῖπνον καί μᾶς ὑπεσχέθη ὅτι μετά τήν ἐπιστροφήν του εἰς τόν Θεόν θά ἠμπορέσωμεν καί ἐμεῖς νά συγκεντρωθῶμεν εἰς ἓνα αἰώνιον γαμήλιον Δεῖπνον. Μυστικά, ἀλλά πραγματικά, ὁ Ἰησοῦς ἐώρτασε μέ τούς Ἀποστόλους τόν αἰώνιον γαμήλιον Δεῖπνον ἤδη ἀπό τότε καί ἔσπειρε τήν εὐχαριστιακήν κοινωνίαν ὡς ἓνα κόνικον σινάπεως εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Ὅ,τι ἔκαμε διά πρώτην φοράν ἀπέριττα καί ἀπλᾶ μέ τούς πρώτους πιστούς του, ἐπρόκειτο κοντά τήν ἐξέλιξιν τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας νά αὐξάνῃ καί νά ὠριμάζῃ καί νά καθιστᾷ τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὀλοέν καί εὐκρινέστερα ἀντιληπτήν καί βιωμένην οὕτως ὥστε καί ἡ πόγγευσις τῆς χαρᾶς τῶν Χριστιανῶν διά τό αἰώνιον γαμήλιον Δεῖπνον συνεχῶς νά αὐξάνῃ.

Εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἑορτῆς τῆς Εὐχαριστίας ἡ ρω-
 μαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν πρώτην ἑορτὴν τοῦ
 Μυστικοῦ Δείπνου εἰς τὴν αἵθουσαν ὅπου ἐγίνε καὶ προσεπάθησεν
 ἔκτοτε συνεχῶς νὰ ἀνακαλῆ εἰς τὴν μνήμην τὴν ἀπέριττον ἀπαρχὴν
 του. Καὶ καλῶς ἔκαμε, διότι δέν πρέπει ποτέ νὰ λησμονῶμεν, κατὰ
 ποῖον τρόπον ἄρχισεν ἡ προετοιμασία μας διὰ τὸν αἰώνιον γαμήλιον
 Δεῖπνον. Αἱ Ἀνατολικαὶ Ἐκκλησίαι, ἀντιθέτως, κατηύθυναν τὴν
 προσοχὴν των εἰς τὸ τέλος, τὸν στόχον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀποβλέπει
 ἡ Εὐχαριστία, καὶ οὕτω, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν αἰώνων, διεμόρφω-
 σαν Εὐχαριστιακὰς ἑορτάς, αἱ ὁποῖαι εἶναι εἰς θέσιν νὰ καταστή-
 σουν φανερόν χάριν ποίου μεγαλειώδους πλοῦτου ὁ Ἰησοῦς ἔκαμε
 τὴν ἀπέριττον ἐκείνην ἀρχὴν ὅταν ἀπεχαιρέτα τοὺς μαθητὰς του.
 Μὲ αὐτό, τὸ ὁποῖον θὰ ἐφαίνεται ἴσως ὡς ὑπερβολικὴ λειτουργικὴ
 μεγαλοπρέπεια ἐν σχέσει πρὸς τὸν (ἱστορικόν) Μυστικόν Δεῖπνον,
 ἐπιχειροῦν αἱ Ἀνατολικαὶ Ἐκκλησίαι νὰ κατευθύνουν τὰ βλέμματα
 τῆς πορευομένης ἀκόμη ἀνθρωπότητος πρὸς τὸ μέλλον καὶ νὰ τῆς δώ-
 σουν ἔτσι μίαν πρόγευσιν τοῦ μεγαλείου καὶ τοῦ κάλλους τῆς ὑπεσχ-
 μένης ἀπὸ τὸν Χριστὸν κατοικήσειώς της κοντὰ εἰς τὸν Πατέρα. Ἐμεῖς
 οἱ Καθολικοὶ, ἐπομένως, θὰ ἤμπορούσαμε νὰ δεχθῶμεν ἀπὸ τὰς Ἀνα-
 τολικὰς Ἐκκλησίας τὸ ἐναύσμα ὥστε, κοντὰ εἰς ὅλα ὅσα μέχρι τῶ-
 ρα ἀντλοῦμεν ἀπὸ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, νὰ ἀποβλέψωμεν ἐντονώτερον
 καὶ πρὸς τὸ τέλος, τὸν στόχον της. Θὰ ἤμεθα τότε εἰς θέσιν νὰ συλ-
 λάβωμεν καλλίτερον διατὶ τὸ μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ ὀνομάζεται "εὐαγγέ-
 λιον", δηλ. "ἀγγελία χαρᾶς".

2. Ἐναύσματα θὰ ἤμπορούσαμεν ἐπίσης ἔμεῖς οἱ Καθολικοὶ
 νὰ ἀντλήσωμεν καὶ ἀπὸ τὰς Εἰκόνας. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ζωγράφοι
 τῆς Δύσεως προσεπάθησαν διὰ τῶν αἰώνων νὰ παρουσιάσουν τὰ ἅγια
 Μυστήρια κατὰ ἓνα τρόπον, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν "πιστὸν εἰς τὴν
 πραγματικότητα". Μὲ αὐτό ἐννοοῦσαν, ὅτι ἤθελαν νὰ ζωγραφίσουν
 αὐτὸ πού θὰ ἤμποροῦσε νὰ παρατηρήσῃ ἓνας σύγχρονος εἰς τὰ γεγο-
 νότα πού ἀποδίδουν. Μὲ τοῦτο ὅμως πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐλησμόνησαν
 τελείως, ὅτι τὸ ἀποφασιστικόν εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς Ἁγίους
 κατὰ κανένα τρόπον δέν εἶναι ὁρατὸν μὲ τοὺς σωματικούς ὀφθαλμούς.
 Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν, ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας ζωγραφικὴ μὲ τὴν
 πάροδον τοῦ χρόνου συνεχῶς ἐξεκοσμικεῦετο καὶ ὅτι εἰς τὸ τέλος
 κατήντησεν εἰς μίαν τελείαν ἀσφυξίαν. Ἀπόπειραι συγχρόνων καλ-
 λιτεχνῶν νὰ ζωγραφίσουν καὶ πάλιν Σύμβολα, τὰ ὁποῖα θὰ καθιστοῦ-
 σαν εἰς τὸν προσευχόμενον ἐμφανές ὅτι ὁ,τι ἐνδιαφέρει θὰ πρέπει
 νὰ ἀναζητηθῇ πίσω ἀπὸ τὴν μορφήν ὡς ἐπιφάνειαν, μόνον εἰς ἐξαι-
 ρετικὰς περιπτώσεις ἐπέτυχαν.

Αἱ Ἀνατολικαὶ Ἐκκλησίαι ἔχουν εἰς τὰς Εἰκόνας των μίαν
 Ἐκκλησιαστικὴν τέχνην ἀδιάκοπον, ἡ ὁποία γνωρίζει νὰ ζωγραφίξῃ
 Σύμβολα, τὰ ὁποῖα ὁ καθένας εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀναγνωρίσῃ. Ἀφ' ἐνός
 μὲν ὁ ἐνώπιον αὐτῶν ἱστάμενος δέν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀποκρυπτο-
 γραφῇ αἰνίγματα διὰ νὰ ἐξαγάγῃ ἀπὸ αὐτὰ τὸ νόημά των, ἀφ' ἑτέρου
 δέ δέν ἔχει ἐμπρὸς του μίαν νατουραλιστικὴν ζωγραφικὴν, ἡ ὁποία
 νὰ συγχέῃ τὸ ὑπερβατικόν μὲ τὴν πραγματικότητα αὐτοῦ τοῦ κόσμου.

3. Ὁ Θεὸς μᾶς ἐκάλεσε δι' ἓνα ἀνώτερον σκοπὸν, διότι
 μᾶς ἐδόθη νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ γίνωμεν κάποτε τελείως καθαροὶ
 καὶ ἄξιοι νὰ τὸν συναναστραφῶμεν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ἐν τού-
 τοις, εἴμεθα ἀκόμη καθ' ὁδόν καὶ πολὺ ἀπέχομεν ἀπὸ τὸ τέλος αὐτό.
 Ἐμεῖς οἱ δυτικοὶ χριστιανοί, καθολικοὶ καὶ προτεστάνται, εἴμεθα

συνηθισμένοι νά δίδωμεν λογαρισμόν διὰ τήν ἀτέλειαν τῆς καταστάσεώς μας ὡς καθ' ὁδόν ἀκόμη προσκυνητῶν. Δι' αὐτό ἀκριβῶς τονίζομεν ὅλως ἰδιαιτέρως τήν ὑπακοήν πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ Θεοῦ διότι μόνον μία ἐν πίστει ὑπακοή ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ ἠμπορεῖ νά μᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ παραστρατήματα εἰς τόν δρόμον μας.

Ἡ κοινή αὐτὴ ἐμπειρία τῆς δυτικῆς Χριστιανωσύνης - ὅτι δηλ. ἔχομεν τήν ἀνάγκην καθοδηγήσεως - μᾶς ἔκαμεν νά ἀναζητήσωμεν διαφορετικούς δρόμους, κατὰ τοὺς ὁποίους προσφέρομεν αὐτὴν τήν ἐν πίστει ὑπακοήν μας. Ἐμεῖς οἱ Καθολικοὶ ἀνεπτύξαμεν μίαν ἰδιαιτέραν ἐτοιμότητα παραδοχῆς ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς μᾶς στέλλει ὡς Ὁδηγούς, ὥστε νά μᾶς ἀναγγέλλουν μέ τήν ζῶσαν ὁμιλίαν των τόν Λόγον τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτό καί τό Λειτουργίον τῆς Ἐκκλησίας (Πάπας, Ἐπίσκοποι, Ἱερεῖς, Διάκονοι) θεωρεῖται ἀπὸ ἐμᾶς ἰδιαιτέρως ἅγιον. Ἡ εὐαγγελικὴ Χριστιανωσύνη, ἀφ' ἑτέρου, προσφέρει πρωτίστως ὑπακοήν εἰς τόν Γραπτόν Λόγον τοῦ Θεοῦ. Προσφάτως, τόσον ἐμεῖς ὅσον καί αὐτοὶ ἐβοηθήθημεν ἀμοιβαίως εἰς τήν πρόδον τῆς πίστεώς μας: ἐμεῖς οἱ Καθολικοὶ ἐδεχθήκαμεν σημαντικὰ ἐναύσματα διὰ τήν σπουδὴν καί τήν ἐκτίμησιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί, ἀφ' ἑτέρου, εἰς τὰς εὐαγγελικὰς ἐκκλησίας, ἤρχισαν νά συνειδητοποιοῦν τήν ἀξίαν τῆς ζωντανῆς Παραδόσεως.

Ἡ Ἀνατολικὴ Χριστιανωσύνη δέν ἀμφισβητεῖ τήν ἀνάγκην τῆς ὑπακοῆς κατὰ τόν χρόνον τῆς γήινης πορείαν μας. Καταβάλλει ὅμως ἐκ παραλλήλου ἰδιαιτέραν προσπάθειαν νά δείξῃ πόσον πολλά, ἤδη εἰς αὐτὴν τήν ζωὴν, μᾶς ἔχουν δωρηθῆ ἀπὸ τήν αἰωνίαν πληρότητα. Δι' αὐτό καί δίδει τήν πρώτην θέσιν εἰς τόν τονισμόν τοῦ πόσον οἱ πιστοί, ἤδη εἰς τήν γήινην αὐτὴν ζωὴν, καθαίρονται καί πληροῦνται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐμεῖς οἱ δυτικοὶ χριστιανοὶ θά ἠμπορούσαμεν, ἐπομένως, νά δεχθῶμεν γόνιμα ἐναύσματα διὰ μίαν βαθυτέραν σύλληψιν τῆς πραγματικότητος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς κάθε ἀτομικόν μέλος τῆς Ἐκκλησίας καί διὰ τήν χειραφεσίαν ἐνός ἐκάστου Χριστιανοῦ, χειραφεσίαν ἢ ὁποία εἶναι ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος".

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βραχυγραφία

BOR : Biserica Ortodoxa Româna, Βουκουρέστιον

Ort : Ortodoxia, Βουκουρέστιον

- 256.- ALEXE (Ștefan C., Πρεσβ.) : Ὁ θεολογικὸς διάλογος μεταξύ Ὀρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν. Ort XXVII, 2 (1975) ρουμανιστί.
- 257.- ²⁶⁰⁻²⁸⁷ ANDREW (Archbishop of New-Divevevo) : The Restoration of the Orthodox Way of Life. "The Orthodox Word" 11, 4 (1975) 138-143.
- 258.- BARONIAN (Zareh, Archim.) : Ἡ λειτουργία τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν λειτουργιῶν τῶν ἐτέρων Ἀνατολικῶν λειτουργικῶν Τυπικῶν. Ort XXVII, 1 (1975) 15-171 ρουμανιστί.
- 259.- ΜΠΑΣΤΑ (Εὐσταθίου Χ.) : Οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς Λαοδικείας. Ἀθήναι "Ὁ Σωτήρ", 1975, 214 σσ.
- 260.- BUZESCU (Nic.) : Ὁ καθηγητὴς τῆς θεολογίας Μητροπολίτης Ἰωάννης-Εἰρηναῖος Μιχαλτσέσκου. BOR 1-2 (1975) 118-129 ρουμανιστί.
- 261.- CODAU (Patricia) : Ὁ Ὅσιος Νικόδημος ἐκ Τισμάνης. BOR 1-2 (1975), 194-207, ρουμανιστί.
- 262.- COMAN (Ioan G.) : Οἰκουμενιστικὰ στοιχεῖα εἰς τὸν ἱστορικὸν ὀρίζοντα τοῦ Ἁγίου Ἀμβροσίου. Ort 2 (1975) 245-259 ρουμανιστί.
- 263.- DAVID (P.I.) : Ὁ Ὅσιος Παῖσιος ὁ Μέγας (Βελιτσκόφσκι), εἰς γνήσιος ρουμᾶνος μοναχός. BOR 1-2 (1975) 162-193 ρουμανιστί.
- 264.- ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ (Γεωργ. Ἰ. Ἀρχιμ.) : Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Λαοῦ. Ἀθήναι "Ὁ Σωτήρ", 1975, 192 σσ.
- 265.- ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ-ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΟΥ (N.) : Τὸ πρόβλημα τῆς Θεοδικίας καὶ ἡ Βιβλικὴ Διήγησις τῆς πτώσεως. ΔΒΜ 3, 10 (1975) 146-157.
- 266.- GHEORGHESCU (Ch.) : Ὁ βίος καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ Ἐμέσης. BOR 1-2 (1975) 214-225 ρουμανιστί.
- 267.- GIURESCU (C.C./Dinu C.) : Istoria Românilor... (Ἱστορία τῶν Ρουμάνων, τ.Α'). Βουκουρέστιον, 1974, 336 σσ.
- 268.- (ST.) GREGORY OF NYSSA : The life of St. Macrina, Sister of St. Basil the Great. Willits (Calif. 95490): Eastern Orthodox Books (P.O.Box 302), 1976.

- 269.- GUY (Jean-Claude) : Paroles des anciens - Apophtegnes des pères du désert. (Coll. Points, Série Sagesse 1) Paris: Seuil, 1976, 186 p.
- 270.- ΚΑΦΕΤΖΟΠΟΥΛΟΥ (Ἀλίκης Α.) : Ἡ πορφύρα στά χρόνια τοῦ Διοκλητιανοῦ. Ἀθῆναι "Ἡ Ἐλπίς", 1975, 167 σσ.
- 271.- ΚΟΥΜΑΝΤΟΥ (Α.Π.) : Translation of the Nine Odes According to John Kyriotis Geometris. ΔΒΜ (Δελτίον Βιβλικῶν Μελετῶν) 3, 10(1975) 127-133 σσ.
- 272.- MARK (Deacon) : The Life of St. Porphyry, Bishop of Gaza. Willits: Eastern Orthodox Books, 1976.
- 273.- MIRCEA (Ioan) : Ἡ θέωσις τοῦ πιστοῦ: Βιβλικά, πατερικά καί ὑμνολογικά μαρτυρία τῶν Ὁρθοδόξων. Ort 2(1975) 316-337 ρουμανιστί.
- 274.- NICOLAE (Métrop. du Banat) : Ἰησοῦς Χριστός, ἡ ζωὴ ἡμῶν. Sibiu : Editura Arhiepiscopiei Ortodoxe Române de Alba Iulia și Sibiu, 1973, 487 p. ρουμανιστί.
- 275.- NICOLAE (Métrop. du Banat) : Τό βάπτισμα τῶν νηπίων ἀπό τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα. BOR 1-2(1975) 130-149 ρουμανιστί.
- 276.- PACURARIU (M.) : Ἡ κατάστασις τῶν ρουμανικῶν μοναστηρίων τῆς Τρανσυλβανίας καί τοῦ Μπανάτ κατά τόν ΙΗ' αἰῶνα. BOR 1-2(1975) 208-213 ρουμανιστί.
- 277.- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (ΣΤ.) : Διονύσιος Ἀλεξανδρείας. ΔΒΜ 3,10(1975) 95-108 σσ.
- 278.- RADULESCU (M.) : Ἡ ἀρχὴ τῆς χριστιανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐν Ἀρμενίᾳ. BOR 1-2(1975) 226-231 ρουμανιστί.
- 279.- STANILOAE (Δημ., πρεσβ.) : Ἡ Ὁρθόδοξος ἀντίληψις περὶ παραδόσεως καί παρακαταθήκης. Ort XXVII, 1(1975) 1-14 ρουμανιστί.
- 280.- TISCHLER (Hans) : The Greek Church and its Musical Heritage. AREO (American Review of Eastern Orthodoxy), Jan.-feb. 1976, p. 8-18 (reprinted from "Your Musical Cue", 6, 1(Oct.1969)).
- 281.- TODORAN (Isidor) : Ἐνότης τῆς πίστεως καί θεολογικὴ πολυμορφία. Ort 2(1975) 233-244 ρουμανιστί.
- 282.- ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ (Ἐλευθερίου Δ., πρεσβ.) : Ἑμμετρα Κηρύγματα τῶν ἐκτός Τριφδίου καί πεντηκοσταρίου Κυριακῶν ὄλου τοῦ ἔτους. Ἀθῆναι 1975, 107 σσ.
- 283.- ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ : Ἑμμετρα Κηρύγματα Τριφδίου καί Πεντηκοσταρίου. Ἀθῆναι 1975, 63 σσ.
- 284.- VELIMIROVIC (Milos) : Study of Byzantine Music in the West. AREO, Jan.-Feb. 1976, p. 19-32 (reprinted from "Balkan Studies" 1,5(1964) 63-76.
- 285.- ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Α.Ν.) : Ἀθανασία τῆς ψυχῆς ἢ Ἀνάστασις τοῦ Σώματος. ΔΒΜ 3,10(1975) 109-126 σσ.

- 286.- (Le) Cinquantenaire du Patriarcat roumain (1925-1975) et le 90ème anniversaire de la reconnaissance de l'autocéphalie de l'Eglise orthodoxe roumaine (1885-1975). ROC (Romanian Orthodox Church News, version française) IV, 4(1975)23-44.
- 287.- (La) Economía en la Iglesia Ortodoxa. Informe sometido a la 1^a Conferencia panortodoxa preconiliar. Traducción de Miguel Mª GARIJO. "Diálogo Ecuménico" 39(1975)621-638.
- 288.- Eighteenth Century Monasticism (in Russia) : The Unbroken Continuity of the Orthodox Monastic Tradition. "The Orthodox Word" 11, 4(1975)150-159.
- 289.- (Die) göttliche Liturgie unseres Hl. Vaters Johannes Chrysostomus und Gesänge aus der Vesper, für gleichstimmigen chor. Würzburg: Augustinus-Verlag, 1976, 54 S.
- 290.- Holy Women of the Northern Thebaid: Anastasia of Padan. "The Orthodox Word" 11, 2(1975) 100-105, 4(1975) 144-149.
- 291.- (El) Ministerio en el diálogo interconfesional. Madrid: Ed. Sigueme, 1975, 300 p. (Ἄρθροδοξος συμβολή ὑπό τοῦ π. Στ. Χαραλαμπίδου).
- 292.- Saint Herman Orthodox Calendar for 1976, dedicated to A Prologue of the Orthodox Saints of the West. Platina (Calif.96076): Saint Herman of Alaska Brotherhood, 1976, 74 pp., Large format.